Ta dokument je elektronsko podpisan
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 75 59 16 09 00 00 00 00 56 7f 33 d6
Potek veljavnosti: 16.07.2031
Čas podpisa: 12:18, 11.11.2026
Podpisnik: Andraž Žvan
Ref. št. dokumenta: 018 - 150 / 2026 - 6

dkom.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA
ZA REVIZIJO POSTOPKOV
ODDAJE JAVNIH NAROČIL

Slovenska cesta 54
SI-1000 Ljubljana
T 01 234 28 00
dkom@dkom.si
www.dkom.si

Številka: 018-150/2026-6
Datum: 11. 11. 2026

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Andraža Žvana kot predsednika senata ter dr. Mateje Škabar in Aleksandra Petrovčiča kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Izvedba modularnih delavnic za podporo podjetjem pri oblikovanju in uveljavljanju strategij in/ali načrtov ukrepov za učinkovito upravljanje starejših zaposlenih ter krepitvi njihovih kompetenc v okviru operacije "Podpora podjetjem za podaljševanje delovne aktivnosti (ASI+)"*«, v sklopu 4 (»*Zavzetost in vključenost vodita k dobrim praksam*«), na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložila družba PLANINCA SI poslovno svetovanje, d. o. o., Zduša 23, Kamnik (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, Dunajska cesta 20, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), 11. 11. 2026

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se razveljavi naročnikova odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu 4, kot izhaja iz dokumenta št. 430-5/2026-187 z dne 2. 9. 2026.

2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 500,00 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po poteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga je naročnik razdelil na pet sklopov in ga oddaja v odprtem postopku po 40. členu Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s spremembami; v nadaljevanju: ZJN-3), je bilo 8. 5. 2026 objavljeno na Portalu javnih naročil pod št. objave JN003499/2026-EUe16/01 in v Dodatku k Uradnemu listu EU pod št. objave 316652-2026, z dvema popravkoma.

Naročnik je 21. 8. 2026 sprejel in istega dne na Portalu javnih naročil objavil »*Odločitev o oddaji naročila*« št. 430-5/2026-185, s katero je (med drugim) odločil, da se javno naročilo v sklopu 4 odda ponudniku Insights, d. o. o., Trčova 211, Malečnik (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), čigar ponudbo je ocenil kot dopustno in mu glede na merila dodelil 80,00 točk (od 100 točk možnih). Tudi za ponudbo vlagatelja je naročnik ugotovil, da je dopustna, pri čemer mu je v sklopu 4 po merilih dodelil 58,34 točk.

Naročnik je 2. 9. 2026 sprejel in istega dne na Portalu javnih naročil objavil »*Odločitev o oddaji naročila*« št. 430-5/2026-187 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji javnega naročila ali izpodbijana odločitev), s katero je javno naročilo v sklopu 4 oddal istemu izbranemu ponudniku (z 80,00 točkami), vlagatelju pa je dodeljeno število točk po merilih spremenil na 73,34.

Vlagatelj je 14. 9. 2026 vložil zahtevek za revizijo, v katerem predlaga, da se razveljavi izpodbijana odločitev v sklopu 4, ter zahteva povrnitev priglašenih stroškov pravnega varstva.

Vlagatelj zatrjuje, da je naročnik njegovo ponudbo za sklop 4 nepravilno ocenil po merilu M1. Pojasnjuje, da je za izpolnjevanje referenčnega pogoja ponudnika iz točke 2 razdelka B na Prilogah 4 in 5 predložil referenco S, za točkovanje po merilu M1 pa na Prilogah 6a pet drugih referenčnih izjav za predavatelja, med drugim referenco L. Naročnik reference L ni upošteval zaradi manjkajočega podpisa, eno od preostalih štirih podpisanih referenc pa je izključil, ker naj bi bila uporabljena za izpolnjevanje kadrovskega pogoja, zato mu je priznal le tri reference in 15,00 točk, namesto štirih referenc in 20,00 točk. Pri tem vlagatelj naročniku očita, da v izpodbijani odločitvi ni opredelil izključene reference niti pravne podlage za njeno izključitev, kar mu onemogoča učinkovito preveritev ocenjevanja in uveljavljanje pravnega varstva. Poudarja, da kadrovski pogoj iz točke 3 razdelka B zahteva dokazilo o izobrazbi, ne reference, izključitev referenc iz točkovanja pa je določena le za reference, predložene za izpolnjevanje pogoja ponudnika iz razdelka B, točke 2. Ker dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) ne izključuje točkovanja referenčne izjave vodje projekta zaradi njene uporabe pri preverjanju kadrovskega pogoja, naročniku očita naknadno uvedbo izključitvenega pogoja ter kršitev načel transparentnosti in enakopravne obravnave ponudnikov. Glede reference L, vlagatelj nadalje navaja, da je naročnik na podlagi lastnega poziva pravočasno prejel obojestransko podpisano pogodbo, plačana računa, opis storitev in delovne materiale, ki dokazujejo izvedbo, zaključek in plačilo referenčnega posla v vrednosti 4.455,00 EUR brez DDV. Zato bi moral presoditi možnost preveritve oziroma dopolnitve nepodpisane Priloge 6a po petem odstavku 89. člena ZJN-3, vendar iz izpodbijane odločitve ne izhaja, da je to storil. Ob tem mu očita neenakopravno obravnavo, saj je pri izbranem ponudniku sam pridobival pojasnila in dokazila od šestih referenčnih naročnikov, pri vlagatelju pa ni niti presodil možnosti dopolnitve listine oziroma preveritve reference pri referenčnem naročniku niti pojasnil razlogov za takšno razliko v obravnavi. Vlagatelj se sklicuje na odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-081/2018 in poudarja, da nepodpisanega referenčnega potrdila ni mogoče brez nadaljnje presoje šteti za nepopravljivo pomanjkljivost. Ne zatrjuje obveznosti dopolnjevanja v vsakem primeru, vendar pa zahteva presojo, ali sta bila obstoj in vsebina reference ob poteku roka za oddajo ponudb objektivno preverljiva, saj bi podpis potrjeval že obstoječe dejstvo in ne ustvarjal nove reference. Vlagatelj zaključuje, da bi ob upoštevanju vseh štirih podpisanih referenc po merilu M1 prejel 20,00 točk in skupno 78,34 točke. Če bi naročnik ugotovil tudi dopustnost preveritve oziroma dopolnitve reference L in jo upošteval, pa bi po merilu M1 prejel 30,00 točk in skupno 88,34 točke ter presegel izbranega ponudnika, ki je dosegel 80,00 točk.

Izbrani ponudnik se je 21. 9. 2026 izjasnil o navedbah vlagatelja iz zahtevka za revizijo. Zavrača vlagateljevo navedbo, da je bilo pri kadrovskem pogoju zahtevano le dokazilo o izobrazbi, saj točka »*2.2 Kader*« izrecno zahteva najmanj eno referenco predavatelja za istovrstni posel delavnic v vrednosti najmanj 2.250,00 EUR brez DDV, izveden v zadnjih treh letih, ter ustrezno izpolnjeno, žigosano in podpisano Prilogo 6a. Poudarja, da imajo pogoji za sodelovanje in merila različne funkcije, zato je po njegovem mnenju pravno utemeljena razlaga, da ena referenca izkazuje minimalno kadrovsko usposobljenost, dodatne reference pa se točkujejo po merilu. Meni, da reference, namenjene izpolnjevanju pogoja, ni mogoče hkrati upoštevati pri točkovanju, in

dodaja, da morebiten uspeh vlagatelja s tem očitkom ne bi spremenil izbire, saj bi vlagatelj dosegel 78,34 točke, izbrani ponudnik pa je prejel 80,00 točk. Glede reference L izbrani ponudnik poudarja, da je bila zahteva po potrditvi oziroma podpisu referenčnega naročnika za pridobitev točk jasno določena v točki 10.1 razpisne dokumentacije in na Prilogi 6a. Vlagatelj je ob oddaji ponudbe predložil nepodpisan obrazec, podpisano različico pa šele kot prilogo zahtevka za revizijo, zato izbrani ponudnik meni, da ni odločilno zgolj vprašanje, ali je bil referenčni posel dejansko izveden, temveč ali je vlagateljeva ponudba ob izteku roka izpolnjevala vnaprej določene zahteve za pridobitev dodatnih točk. Dalje navaja, da peti odstavek 89. člena ZJN-3 ponudniku ne daje avtomatične pravice do dopolnitve ponudbe, naročnik pa mora pri tem upoštevati tudi načeli enakopravne obravnave in transparentnost, dopolnitev pa ne sme pomeniti dejansko nove oziroma naknadno izboljšane ponudbe, na kar opozarja tudi odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-111/2026. Ob tem dodaja, da je bil vlagatelj glede referenc že pozvan k dopolnitvi in pojasnilom, vendar je obrazec ostal nepodpisan. Zato zavrača možnost nadaljnje dopolnitve, ki bi vlagatelju po že znanem rezultatu točkovanja omogočila pridobitev dodatnih točk in spremembo izbire. Tudi odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-081/2018 po njegovem mnenju ne določa obveznosti naročnika, da ponudniku omogoči naknadni podpis ali da takšno referenco upošteva pri merilu. Izbrani ponudnik nadalje navaja, da sam določene (tuje) reference ni uveljavljal za pridobitev dodatnih točk, ker do roka za oddajo ponudb zaradi odsotnosti referenčnega naročnika ni pridobil njegovega podpisa. S tem ne zahteva dodatnih točk, temveč ponazarja svoje razumevanje in spoštovanje razpisne zahteve ter zatrjuje, da bi naknadno dopolnjevanje vlagateljeve reference povzročilo neenakopravno obravnavo. Zavrača tudi očitek, da je bil pri preverjanju referenc deležen ugodnejše obravnave, saj je naročnik po prejemu zahtevanih dokazil pri referenčnih naročnikih dodatno preverjal vsebino in resničnost že pravočasno priglašenih referenc, pri čemer jim je za odgovor določil le tri delovne ure v času dopustov. Ker je bil tudi vlagatelj pozvan k dopolnitvi in pojasnitvi referenc, po njegovem mnenju ni šlo za privilegirano obravnavo, temveč za različna položaja: pri njegovih referencah je naročnik preverjal resničnost in vsebino že priglašenih referenc, pri referenci vlagatelja za referenčnega naročnika L pa je manjkal izrecno zahtevani podpis.

Naročnik je z odločitvijo o zahtevku za revizijo z dne 2. 10. 2026 zavrnil vlagateljev zahtevek za revizijo in njegovo zahtevo za povrnitev stroškov.

Naročnik zavrača vlagateljev očitek o neupravičeni izključitvi ene izmed referenčnih izjav predavatelja iz točkovanja po merilu M1 in pojasnjuje, da vlagatelj pri svojih navedbah ni upošteval vseh sprememb in pojasnil razpisne dokumentacije. Navaja, da je po objavi javnega naročila objavil dva popravka, pri čemer je s popravkom 2, objavljenim 15. 6. 2026, spremenil tudi dokazila za izpolnjevanje kadrovskega pogoja iz točke B »*2.2 Kader*«. Poleg dokazila o ustrezni izobrazbi in obrazca ESPD je naročnik s popravkom 2 zahteval tudi ustrezno izpolnjeno, žigosano in podpisano Prilogo 6a. Pojasnjuje, da je zahteva po referenci predavatelja vsebinsko utemeljena, saj zgolj ustrezna izobrazba še ne izkazuje njegove usposobljenosti za izvedbo delavnic. Zato zavrača vlagateljevo navedbo, da razpisna dokumentacija ni zahtevala reference, temveč je zahtevala le dokazilo o izobrazbi. Naročnik nadalje navaja, da je v odgovoru, objavljenem na Portalu javnih naročil 17. 6. 2026 ob 15.56, izrecno pojasnil, da reference na Prilogi 6a, uporabljene za izpolnjevanje kadrovskega pogoja, ne bo upošteval tudi pri točkovanju po merilu M1. Poudarja, da objavljena vprašanja in odgovori predstavljajo del razpisne dokumentacije in jih morajo ponudniki upoštevati pri pripravi ponudb. Naročnik zato zavrača očitek, da je izključitveni pogoj uvedel šele pri ocenjevanju ponudb oziroma da zanj ni bilo podlage v razpisni dokumentaciji. Po naročnikovem stališču je treba razlikovati med pogojem, s katerim se izkazuje minimalna usposobljenost predavatelja, in merilom, s katerim se vrednotijo njegove dodatne izkušnje, pri čemer se sklicuje tudi na prakso Državne revizijske komisije. Ena ustrezna referenca se zato uporabi za izpolnjevanje kadrovskega pogoja, le preostale (dodatne) ustrezne

reference pa se točkujejo po merilu M1. Pojasnjuje še, da so bile za izpolnjevanje kadrovskega pogoja in za točkovanje po merilu M1 zahtevane reference istovrstnih poslov, izvedenih v zadnjih treh letih, v vrednosti najmanj 2.250,00 EUR brez DDV, izkazane na Prilogi 6a. Ker so bile zahteve enake, je za izpolnjevanje pogoja upošteval katerokoli od ustreznih predloženih referenc, preostale pa vključil v točkovanje. Tako je ravnal pri vseh ponudnikih, tudi pri izbranem ponudniku za sklop 4, zato meni, da je eno vlagateljevo referenco upravičeno izvzel iz točkovanja. Glede reference L naročnik po ponovni presoji ugotavlja, da bi bil manjkajoči podpis lahko predmet dopolnitve ponudbe v skladu z 89. členom ZJN-3, zato podpisano Prilogo 6a, priloženo zahtevku za revizijo, šteje za ustrezno dokazilo za izpolnjevanje kadrovskega pogoja oziroma za pridobitev točk po merilu M1. Vendar poudarja, da upoštevanje te reference ne bi spremenilo razvrstitve ponudb. Vlagatelj je za predavateljico v sklopu 4 predložil skupaj šest referenc, od katerih je naročnik eno referenco upošteval kot tujo referenco po merilu M2 in mu zanjo priznal 5,00 točk. Od preostalih petih domačih referenc je eno uporabil za izpolnjevanje kadrovskega pogoja, reference L prvotno ni upošteval zaradi manjkajočega podpisa, tri reference pa je točkoval po merilu M1, po katerem je vlagatelj prejel 15,00 točk. Ob 53,34 točk po merilu M3 je tako vlagatelj prvotno dosegel skupno 73,34 točk, pri čemer ocen po merilih M2 in M3 ne izpodbija. Naročnik pojasnjuje, da bi ob upoštevanju reference L in ob izločitvi ene reference za izpolnjevanje kadrovskega pogoja po merilu M1 lahko točkoval štiri domače reference, za katere bi vlagatelj prejel 20,00 točk, ne pa 30,00 točk, kot zatrjuje v zahtevku za revizijo. Njegova skupna ocena bi zato znašala 78,34 točke in bi bila še vedno nižja od ocene izbranega ponudnika, ki je dosegel 80,00 točk. Naročnik zato zaključuje, da tudi ob odpravi nepravilnega neupoštevanja reference L ne bi sprejel drugačne odločitve o oddaji javnega naročila oziroma da navedeno ravnanje ne vpliva bistveno na oddajo naročila, zato zahtevek za revizijo na podlagi prve alineje prvega odstavka 28. člena ZPVPJN zavrača kot neutemeljenega.

Vlagatelj se je do naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo opredelil z vlogo z dne 6. 10. 2026, v kateri izpostavlja, da je naročnik po ponovni presoji priznal ustreznost reference L, vendar je zahtevek za revizijo zavrnil, ker bi vlagatelj tudi ob njenem upoštevanju dosegel le 78,34 točk in ne bi presegel izbranega ponudnika z 80,00 točkami. Poudarja, da takšen izračun temelji na naročnikovi odločitvi, da za izpolnjevanje kadrovskega pogoja B 2.2 uporabi eno od slovenskih referenc, tujo referenco pa točkuje po merilu M2. Naročnik v odločitvi o oddaji naročila ni pojasnil, zakaj je za pogoj uporabil slovensko in ne tuje reference, šele v odločitvi o zahtevku za revizijo z dne 2. 10. 2026 pa je navedel, da je za pogoj upošteval katerokoli ustrezno iz Priloge 6a. Vlagatelj pojasnjuje, da se do tega pojasnila opredeljuje prvič, za potrebe opredelitve pa izhaja iz naročnikovega izhodišča, da se ena referenca uporabi za izpolnjevanje pogoja in se zato ne točkuje. V tej zvezi poudarja, da kadrovski pogoj nima geografske omejitve in ga je mogoče izpolniti tudi s tujo referenco, kar potrjuje opomba na Prilogi 6a, pri čemer predložena tuja referenca po naročnikovih ugotovitvah izpolnjuje zahteve merila M2 glede istovrstnosti posla, njegove vrednosti in časa izvedbe, ki so enake zahtevam kadrovskega pogoja. Ob tem vlagatelj zatrjuje, da razpisna dokumentacija in odgovor na Portalu javnih naročil z dne 17. 6. 2026 ne določata, da se tuja referenca prednostno točkuje, slovenska pa uporabi za izpolnjevanje pogoja, pri čemer Priloga 6a (drugače kot Priloga 4) ponudniku ne omogoča označitve reference, namenjene izpolnjevanju pogoja. Izbira, ki jo je opravil sam naročnik, po mnenju vlagatelja ni nevtralna, saj uporaba ene slovenske reference za pogoj pomeni znižanje ocene po merilu M1 s 30,00 na 20,00 točk, uporaba tuje reference pa izgubo le 5,00 točk po merilu M2. Razlika je večja od njegovega zaostanka za izbranim ponudnikom in neposredno vpliva na izbiro. Naročniku zato očita, da je brez podlage v razpisni dokumentaciji izbral razporeditev referenc, ki je zanj manj ugodna, ter s tem kršil načeli transparentnosti in enakopravne obravnave ponudnikov. Vlagatelj pojasnjuje, da bi ob uporabi tuje reference za izpolnjevanje kadrovskega pogoja za točkovanje po merilu M1 ostalo vseh pet slovenskih referenc, vključno z referenco L, pri čemer nobena referenca ne bi bila upoštevana dvakrat. Tako bi po merilu M1 prejel 30,00 točk, po merilu M2 nič

točk, po nespornem merilu M3 pa 53,34 točke, skupaj torej 83,34 točke, s čimer bi presegel izbranega ponudnika. Glede na navedeno zaključuje, da naročnikova ugotovitev, da odprava nepravilnosti ne bi vplivala na izbiro, temelji na napačnem izračunu oziroma neutemeljeni izbiri reference za izpolnjevanje pogoja, saj bi drugačna razporeditev referenc spremenila vrstni red ponudb.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 7. 10. 2026 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Državna revizijska komisija je vlagatelju, skladno z načelom kontradiktornosti, z dopisom z dne 20. 10. 2026 posredovala vlogo izbranega ponudnika z dne 21. 9. 2026, s katero se je ta izjasnil o zahtevku za revizijo.

Vlagatelj v opredelitvi do navedb izbranega ponudnika z dne 21. 10. 2026 navaja, da naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo ni sledil stališču izbranega ponudnika glede reference L, saj je ugotovil, da je njeno pomanjkljivost mogoče odpraviti in jo upoštevati. Navaja, da je v zahtevku za revizijo nasprotoval temu, da se referenca predavatelja, uporabljena za izpolnitev pogoja, ne bi upoštevala tudi pri merilu M1, čemur naročnik ni sledil – vendar je kljub temu končni izračun točk napačen. Ne glede na to, ali se sledi stališču vlagatelja ali stališču naročnika, vlagatelj poudarja, da pravilen izračun vodi do izbire njegove ponudbe, ne ponudbe izbranega ponudnika. Če se za izpolnitev pogoja B2.2 upošteva priglašena tuja referenca, se te reference ne sme hkrati točkovati pri merilu M2. V tem primeru se vseh pet slovenskih referenc, vključno z referenco L, upošteva pri merilu M1. Vlagatelj tako poudarja, da v primeru, če se reference ne bi izvzele iz merila M1, doseže 88,34 točke, če pa se sprejme stališče naročnika o izvzemu ene reference, ob pravilni razporeditvi referenc doseže 83,34 točke, torej v obeh primerih preseže 80 točk izbranega ponudnika.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo vpogledala v dokumentacijo predmetnega postopka oddaje javnega naročila, in sicer v povabilo k oddaji ponudbe / razpisno dokumentacijo z vsemi spremembami in popravki, zlasti v Poglavje A, točka 10 Merilo za izbor (točka 10.1 MERILO 1 (M1) – *Reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji*, točka 10.2 MERILO 2 (M2) – *Reference predavatelja, pridobljene v tujini*) ter Poglavje B, točka 2.1. REFERENCE in točka 2.2. KADER. Pregledala je tudi način določitve obrazcev na Prilogi 4 in Prilogi 6a. Državna revizijska komisija je pregledala tudi odgovore in vprašanja, ki so bili objavljeni na Portalu javnih naročil. Vpogledala je v ponudbo vlagatelja in izbranega ponudnika, in sicer v referenčne izjave, navedene na Prilogah 6a. Prav tako je vpogledala v dokumentacijo, ki se nanaša na postopek dopolnjevanja in pojasnjevanja ponudb, in sicer v dokumente naročnika »*Poziv*« št. 430-5/2026-144 z dne 8. 7. 2026 ter »*Poziv*« št. 430-5/2026-141 z dne 8. 7. 2026, in v vlogo vlagatelja z dne 16. 7. 2026 ter vlogo izbranega ponudnika z dne 17. 7. 2026 s prilogami, s katerima sta dopolnila svoji ponudbi. Državna revizijska komisija je pregledala tudi odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu 4, kot izhaja iz dokumenta št. 430-5/2026-187 z dne 2. 9. 2026. Po pregledu dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika, ki so jih ti podali v vlogah, podanih v postopku pravnega varstva, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik vlagateljevo ponudbo pri merilu M1 *Reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji* točkoval v skladu z določbami ZJN-3 oz. v skladu s pravili, ki so bila določena v razpisni dokumentaciji.

V zvezi z navedenim vprašanjem je treba najprej pojasniti, da merila predstavljajo element za vrednotenje in medsebojno primerjavo ponudb. Gre za razlikovalne znake med ponudbami,

katerih izbira odraža naročnikovo presojo pomembnosti posameznih okoliščin, povezanih s predmetom ali izvedbo naročila. Merilo je torej vnaprej podan razlikovalni znak, na podlagi katerega naročnik razvršča ponudbe od najbolj do najmanj ugodne.

Način določitev meril za oddajo javnega naročila ZJN-3 ureja v 84. členu, kjer je v prvem odstavku najprej določeno, da naročnik odda javno naročilo na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe. V skladu z drugim odstavkom 84. člena ZJN-3 se ekonomsko najugodnejšo ponudbo ugotovi na podlagi cene ali stroškov, ob uporabi pristopa stroškovne učinkovitosti, na primer z izračunom stroškov v življenjski dobi, kot ga določa ta zakon in lahko zajema tudi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, ocenjeno na podlagi meril, ki se nanašajo na kakovost ter okoljske ali socialne vidike, povezane s predmetom javnega naročila. Merila za oddajo javnega naročila morajo biti nediskriminatorna, sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila (peti odstavek 84. člena ZJN-3). Ob tem ZJN-3 v šestem odstavku 84. člena izrecno določa, da merila za oddajo ne smejo biti določena tako, da je z njimi naročniku podeljena neomejena svoboda pri izbiri najugodnejše ponudbe.

Navedeno pomeni, da morajo biti merila za izbiro (in z njimi povezana metoda vrednotenja ponudb) določena na način, ki omogoča objektivno ocenjevanje in razvrščanje ter medsebojno primerjavo ponudb. Postopek vrednotenja ponudb mora zagotavljati preglednost metodologije točkovanja in mora omogočati naknadno preverjanje rezultatov ocenjevanja, ki ga je izvedel naročnik. Zato ZJN-3 izrecno določa, da morajo merila za izbiro zagotoviti možnost učinkovite konkurence ter da jih morajo spremljati podrobni opisi, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih ponudniki predložijo z namenom, da se oceni, kako njihova ponudba izpolnjuje posamezno merilo za oddajo javnega naročila. Iz istega razloga ZJN-3 (v sedmem odstavku 84. člena) tudi določa, da mora naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določiti relativno utež, ki jo dodeli vsakemu merilu, izbranemu za določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe, razen če se slednja določi le na podlagi cene. Navedene uteži se lahko opredelijo z določitvijo razpona z ustrezno največjo razliko. Kadar uteži ni mogoče navesti zaradi objektivnih razlogov, naročnik navede merila v padajočem zaporedju po pomembnosti. Namen zahteve po vnaprejšnji (objektivni) določitvi meril je preprečiti naročnikovo subjektivno oziroma arbitrarno ocenjevanje ponudb ter zagotoviti, da se ponudniki že vnaprej seznanijo z okoliščinami, ki bodo vplivale na izbiro najugodnejše ponudbe. Le na ta način lahko pripravijo konkurenčno ponudbo, ki bo objektivno primerljiva s ponudbami drugih ponudnikov.

V obravnavanem primeru je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila merila določil v Poglavju A, v točki 10, kjer je določil, da bo ponudbe vrednotil po treh merilih, in sicer merilu M1 *Reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji*, merilu M2 *Reference predavatelja, pridobljene v tujini* ter merilu M3 *Ponudbena cena*. Merilo M1 *Reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji* je naročnik v točki 10.1 opisal na naslednji način:

»*V okviru merila M1 – Reference predavatelja pridobljene v Sloveniji, se ocenjuje/točkuje predložene referenčne izjave za predavatelja, in sicer potrjene referenčne izjave za izvedbo delavnic na istovrstno razpisano tematiko (istovrstnost se po vsebini nanaša na opredeljeno vsebino posameznega sklopa, kakor so le-ti vsebinsko definirani v razdelku D te razpisne dokumentacije), ki jih je izvedel predavatelj v zadnjih treh letih pred potekom roka za oddajo ponudbe (šteto nazaj), pri čemer mora biti vrednost referenčnega posla najmanj 2.250,00 EUR brez DDV.*

Naročnik bo izločil referenco in posledično ponudbo, ki bi jo potrdila z ponudnikom, partnerjem v skupni ponudbi, podizvajalcem ali gospodarskim subjektom na kapacitete katerega se sklicuje ponudnik, povezana družba.

Naročnik bo pri točkovanju to referenco upošteval le, če jo je potrdil/podpisal primarni naročnik oziroma investitor, ki ima sedež v Republiki Sloveniji. Primarni naročnik oziroma investitor ni glavni izvajalec referenčnega posla in ni partner v skupni ponudbi iz referenčnega posla ter ni podizvajalec iz referenčnega posla.

Ponudba bo točkovana po številu predloženih potrjenih referenčnih izjav (Priloga 6a), na naslednji način:

• 2 referenčni izjavi = 10,00 točk,
• 3 referenčne izjave = 15,00 točk,
• 4 referenčne izjave = 20,00 točk,
• 5 referenčnih izjav ali več = 30,00 točk.

Maksimalno število točk po merilu M1 – Reference predavatelja pridobljene v Sloveniji, je 30,00 točk.«

V točki 10.2 je naročnik opisal ocenjevanje referenc predavatelja, pridobljenih v tujini:

»*V okviru merila M2 – Reference predavatelja, pridobljene v tujini, se ocenjuje/točkuje predložene referenčne izjave za predavatelja, in sicer potrjene referenčne izjave za izvedbo delavnic na istovrstno razpisano tematiko (istovrstnost se po vsebini nanaša na opredeljeno vsebino posameznega sklopa, kakor so le-ti vsebinsko definirani v razdelku D te razpisne dokumentacije), ki jih je izvedel predavatelj v zadnjih treh letih pred potekom roka za oddajo ponudb (šteto nazaj). Upošteva se referenčni posel v vrednosti najmanj 2.250,00 v EUR brez DDV, pri čemer je bil naročnik tuji subjekt.*

Naročnik bo izločil referenco in posledično ponudbo, ki bi jo potrdila z ponudnikom, partnerjem v skupni ponudbi, podizvajalcem ali gospodarskim subjektom na kapacitete katerega se sklicuje ponudnik, povezana družba.

Naročnik bo pri točkovanju to referenco upošteval le, če jo je potrdil/podpisal primarni naročnik oziroma investitor, ki ima sedež v eni izmed držav opredeljenih v prejšnjem odstavku. Primarni naročnik oziroma investitor ni glavni izvajalec referenčnega posla in ni partner v skupni ponudbi iz referenčnega posla ter ni podizvajalec iz referenčnega posla.

Ponudba bo točkovana po številu predloženih potrjenih referenčnih izjav (Priloga 6 a), na naslednji način:
• 1 referenčna izjava = 5,00 točk,
• 2 referenčni izjavi = 8,00 točk,
• 3 referenčne izjave ali več = 10,00 točk.

Maksimalno število točk po merilu M3 – Reference vodje projekta pridobljene v tujini, je 10,00 točk.«

V zvezi z meriloma M1 in M2 je treba upoštevati tudi način določitve pogojev za priznanje tehnične in strokovne sposobnosti ponudnikov, kot jih je naročnik določil v 2. točki Poglavja B, kjer je v točki 2.1 *Reference* določil:

»*Ponudnik mora v ponudbi za posamezen sklop predložiti najmanj eno (1) referenco izvedenega istovrstnega posla delavnic (istovrstnost se po vsebini nanaša na opredeljeno vsebino*

posameznega sklopa, kakor so le-ti vsebinsko definirani v razdelku D te razpisne dokumentacije) v vrednosti najmanj 2.250,00 EUR brez DDV, ki je bil izvršen v zadnjih treh (3) letih pred dnevom poteka roka za oddajo ponudb. Referenčni posel bo upoštevan, če bo vpisan v Seznam referenčnih poslov (Priloga 4) in bo zanj priložena Potrjena referenčna izjava (Priloga 5), ki jo je podpisal primarni naročnik oziroma investitor referenčnega posla. Primarni naročnik oziroma investitor ni glavni izvajalec referenčnega posla in ni partner v skupni ponudbi iz referenčnega posla ter ni podizvajalec iz referenčnega posla.

Naročnik bo izločil referenco in posledično ponudbo, ki bi jo potrdila z ponudnikom, partnerjem v skupni ponudbi, podizvajalcem ali gospodarskim subjektom na kapacitete katerega se sklicuje ponudnik, povezana družba.

Reference, ki jih bo ponudnik v ponudbi predložil za namen izpolnjevanja tega pogoja za sodelovanje, naročnik ne bo upošteval pri točkovanju po merilih.«

Kot dokazila za izpolnjevanje pogoja iz točke 2.1 Reference je naročnik predvidel seznam referenčnih poslov (Priloga 4), potrjeno referenčno izjavo (Priloga 5) in ustrezno izpolnjen ESPD obrazec.

V točki 2.2 *Kader* je naročnik določil kadrovske zahteve za priznanje strokovne usposobljenosti, in sicer zahtevane nivoje in smeri izobrazbe za predavatelje, zahteve za kadrovske reference pa je določil na naslednji način:

»*Ponudnik mora v ponudbi, in sicer za predavatelja, za posamezen sklop predložiti najmanj eno (1) referenco izvedenega istovrstnega posla delavnic (istovrstnost se po vsebini nanaša na opredeljeno vsebino posameznega sklopa, kakor so le-ti vsebinsko definirani v razdelku D te razpisne dokumentacije) v vrednosti najmanj 2.250,00 EUR brez DDV, ki je bil izvršen v zadnjih treh (3) letih pred dnevom poteka roka za oddajo ponudb.*«

Kot dokazilo za izpolnjevanje kadrovskih zahtev iz točke 2.2 Kader je naročnik predvidel fotokopijo diplome ali druge ustrezne listine, ki izkazuje ustrezno stopnjo in vrsto izobrazbe kadra, ustrezno izpolnjen ESPD obrazec ter ustrezno izpolnjeno, žigosano in podpisano Prilogo 6a.

Iz citiranih določb razpisne dokumentacije je razvidno, da je naročnik od ponudnikov zahteval predložitev referenc za ponudnika ter referenc za predavatelja. Reference ponudnika in reference predavatelja je naročnik predvidel za izpolnitev pogojev strokovne usposobljenosti iz točk 2.1 *Reference* oz. 2.2. *Kader*, hkrati pa jih je predvidel tudi za ocenjevanje ponudb po merilih M1 in M2. Tako za reference za izpolnjevanje pogojev za priznanje strokovne sposobnosti kot tudi za reference za ocenjevanje po merilih M1 in M2 je naročnik predvidel enake vsebinske zahteve, s to razliko, da je pri merilu M1 predvidel ocenjevanje referenc, pridobljenih v Sloveniji, pri merilu M2 pa (po nekoliko drugačni metodologiji točkovanja) ocenjevanje referenc, pridobljenih v tujini. Kot dokazilo za izpolnjevanje pogoja iz točke 2.1 *Reference* je naročnik (med drugim) predvidel seznam referenčnih poslov na Prilogi 4, medtem ko je tako pri izpolnjevanju pogoja iz točke 2.2. *Kader* kot pri merilih M1 in M2 predvidel izpolnitev enakega obrazca na Prilogi 6a (iz česar izhaja, da ne držijo vlagateljeve navedbe, da razpisna dokumentacija pri dokazilih za izpolnjevanje pogoja 2.2 *Kader* ni zahtevala predložitve obrazca na Prilogi 6a; res pa je, da je naročnik zahtevo glede predložitve obrazca na Prilogi 6a za izpolnjevanje pogoja 2.2. *Kader* določil šele z zadnjim popravkom razpisne dokumentacije z dne 15. 6. 2026, medtem ko prejšnje različice razpisne dokumentacije te zahteve niso vsebovale).

Iz citiranih določb razpisne dokumentacije je dalje razvidno, da je naročnik na obrazcu iz Priloge 4, ki je bil namenjen vpisu referenc za izpolnjevanje pogoja iz točke 2.1 *Reference*, predvidel, da ponudniki pri vsaki navedeni referenci označijo, ali jo uveljavljajo za izpolnjevanje pogoja iz točke 2.1 *Reference* ali za ocenjevanje po merilih, medtem ko v obrazcu iz Priloge 6a, ki je bil namenjen tako vpisu referenc za izpolnjevanje pogoja iz točke 2.2. *Kader* kot tudi za ocenjevanje referenc po merilih M1 in M2, ni zahteval, da bi morali ponudniki kjerkoli v obrazcu označiti, ali posamezno referenco uveljavljajo za izpolnjevanje pogoja ali za ocenjevanje po merilih. Ta ugotovitev je pomembna zato, ker je naročnik predvidel, da morajo ponudniki za izpolnjevanje pogojev strokovne usposobljenosti iz točk 2.1 *Reference* in 2.2 *Kader* predložiti (najmanj) eno referenco na obrazcu iz Priloge 4 in najmanj eno referenco na obrazcu iz Priloge 6a, in da je naročnik predvidel točkovanje ostalih predloženih potrjenih referenčnih izjav v okviru merila M1, če je šlo za reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji, oz. v okviru merila M2, če je šlo za reference predavatelja, pridobljene v tujini. Ob tem je naročnik jasno določil, da reference, ki bo predložena za namen izpolnjevanja pogojev za priznanje strokovne sposobnosti, ne bo upošteval pri točkovanju po merilih.

Čeprav vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je naročnik to pravilo določil le za reference, ki so bile namenjene za izpolnjevanje pogoja iz točke 2.1 *Reference*, ne pa tudi za reference, ki so bile namenjene za izpolnjevanje pogoja iz točke 2.2 *Kader*, pregled dokumentacije predmetnega postopka njegovih navedb ne potrjuje. Res je sicer, da je naročnik to pravilo izrecno zapisal le v točki 2.1 *Reference*, vendar pa je treba upoštevati tudi odgovore in pojasnila, ki jih je naročnik podal na Portalu javnih naročil. Naročnik je tako na vprašanje: »*Če je referenčni posel predložen kot referenca predavatelja (Priloga 6a) in hkrati izpolnjuje pogoje merila M1 (Reference predavatelja pridobljene v Sloveniji), ali se takšna referenca upošteva pri točkovanju po teh merilih, ne glede na to, da je morebiti isti posel hkrati naveden tudi v Seznamu referenčnih poslov (Priloga 4) za izpolnjevanje pogoja ponudnika iz točke 2.1?*« 17. 6. 2026 ob 15:56 odgovoril negativno. Navedeno (ob upoštevanju druge povedi drugega odstavka 67. člena ZJN-3, ki določa, da se informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji) pomeni, da je enako pravilo o netočkovanju reference, namenjene za izpolnjevanje pogoja, veljalo tako za reference ponudnika, navedene v Prilogi 4, kot tudi za reference kadra, navedene v Prilogi 6a. Takšna razlaga je skladna tudi s točko f osmega odstavka 77. člena ZJN-3, ki določa, da lahko naročnik tehnično in strokovno usposobljenost ponudnika ugotavlja z dokazilom o izobrazbi in strokovni usposobljenosti izvajalca storitev ali gradenj ali vodstvenih delavcev podjetja, pod pogojem, da ne štejejo kot merilo za oddajo javnega naročila, pa tudi s prakso Sodišča Evropske unije, ki sicer pri storitvah intelektualne narave dopušča ocenjevanje poklicnih izkušenj in izobrazbe oseb, zadolženih za izvedbo naročila (prim. npr. sodbo št. C-601/13 Ambisig), vendar zavzema jasno stališče o ločenosti načina ugotavljanja strokovne usposobljenosti ponudnikov in ocenjevanja ekonomske ugodnosti ponudb (prim. npr. sodbo št. C-532/06 Lianakis). Enako stališče, da je treba razlikovati med pogoji in merili in da lahko naročnik v določenih primerih in pod pogoji, določenimi v ZJN-3, upošteva reference tudi pri ocenjevanju ponudb v smislu kakovosti izvedbe predmeta naročila, je zavzela tudi Državna revizijska komisija, tudi npr. v sklepih št. 018-89/2019-17, 018-113/2020-8 in 018-8/2023-4, na katere se v svojih vlogah sklicujeta naročnik in izbrani ponudnik.

Kot je razvidno iz ponudbe vlagatelja, je ta na Prilogah 6a navedel naslednje reference:

- referenca DS, ki izkazuje referenčni posel za tujega naročnika,
- referenca E, ki izkazuje referenčni posel za slovenskega naročnika,

- referenca EL, ki izkazuje referenčni posel za slovenskega naročnika,
- referenca GZC, ki izkazuje referenčni posel za slovenskega naročnika,
- referenca NN, ki izkazuje referenčni posel za slovenskega naročnika,
- referenca L, ki izkazuje referenčni posel za slovenskega naročnika.

Iz vlagateljeve ponudbe je sicer razvidno, da je vlagatelj referenco DS navedel dvakrat, na dveh Prilogah 6a, in sicer enkrat v slovenskem in enkrat v angleškem jeziku, vendar med vlagateljem in naročnikom ni sporno, da gre za en referenčni posel in da je posledično vlagatelj na Prilogah 6a navedel šest referenc, od katerih ena (referenca DS) izkazuje izvedbo posla za tujega naročnika, preostalih pet pa izvedbo poslov za slovenske naročnike.

Kot je razvidno iz odločitve o oddaji naročila z dne 2. 9. 2026, je naročnik referenco DS upošteval pri točkovanju merila M2 *Reference predavatelja, pridobljene v tujini*, reference L ni upošteval, ker referenčna izjava ni bila podpisana s strani primarnega naročnika oz. investitorja, izmed preostalih štirih referenčnih poslov, izvedenih za slovenske naročnike, pa je enega upošteval pri izpolnjevanju pogoja za kader, tri pa je upošteval pri točkovanju po merilu M1 *Reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji*. Na tej podlagi je naročnik vlagatelju pri merilu M1 dodelil 15 točk, pri merilu M2 5 točk, pri merilu M3 pa 53,34 točk, skupaj torej 73,34 točk.

Med vlagateljem in naročnikom ni sporno, da vseh šest referenc, navedenih na Prilogah 6a, izpolnjuje vsebinske zahteve, določene v točki 2.2 Kader in točki 10.1 *Reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji* oz. točki 10.2 *Reference predavatelja, pridobljene v tujini*. Med vlagateljem in naročnikom prav tako ni sporno, da referenca L ni izpolnjevala formalnih zahtev, saj je bila predložena na Prilogi 6a, ki ni bila podpisana in žigosana s strani referenčnega naročnika, to pa je ob vpogledu v ponudbo vlagatelja ugotovila tudi Državna revizijska komisija. Sta pa med vlagateljem in naročnikom sporni dve vprašanji, in sicer 1) ali bi naročnik moral pri točkovanju merila M1 upoštevati tudi referenco, ki jo je sicer že upošteval pri izpolnjevanju kadrovskega referenčnega pogoja (v tem primeru vlagatelj zatrjuje, da bi njegova ponudba pri merilu M1 prejela 20 točk), in 2) ali bi moral naročnik ob upoštevanju dejstva, da je bila referenca L predložena na nežigosani in nepodpisani Prilogi 6a, to napako odpraviti in po odpravi napake tudi to referenco upoštevati pri točkovanju merila M1 (v tem primeru vlagatelj zatrjuje, da bi njegova ponudba pri merilu M1 prejela 30 točk).

V zvezi s prvim vprašanjem je Državna revizijska komisija že pojasnila, da je naročnik v razpisni dokumentaciji in na Portalu javnih naročil jasno določil, da referenca, ki bo namenjena izpolnjevanju pogoja za priznanje sposobnosti, ne bo točkovana v okviru meril. To pravilo je bilo določeno tako za reference ponudnika v točki 2.1 *Reference*, ki so bile navedene na Prilogi 4, kot tudi za reference kadra, ki so bile navedene v Prilogi 6a. Naročnik je namreč na vprašanje, ali se referenca, ki je predložena kot referenca predavatelja na Prilogi 6a, in ki hkrati izpolnjuje pogoje merila M1, upošteva pri točkovanju po merilih, čeprav je ista referenca hkrati navedena tudi v Prilogi 4 za izpolnjevanje pogoja ponudnika iz točke 2.1, odgovoril negativno. Tudi sicer je, kot je bilo že pojasnjeno, treba razlikovati med pogoji, s katerimi naročnik ugotavlja poklicno, ekonomsko – finančno ter tehnično in strokovno usposobljenost ponudnika, ter merili, s katerimi naročnik ugotavlja ekonomsko ugodnost same ponudbe. Gre za dva ločena sklopa presoje ponudbe (čeprav lahko potekata vzporedno), v katerih naročnik ugotavlja različne okoliščine. Medtem ko pri pogojih za priznanje sposobnosti naročnik preverja poklicni ali statusni položaj ponudnika, razpolaganje z dovoljenji, članstvo v organizacijah, ustreznost finančnih in ekonomskih kazalcev, razpolaganje s tehničnimi in človeškimi viri ter izkušnje, znanje in strokovno usposobljenost, pri merilih vrednoti tiste elemente ponudbe, ki vplivajo na ekonomsko ugodnost, kot npr. cena, stroški vzdrževanja, kakovost ponujenega predmeta, hitrost izvedbe naročila itd. Čeprav je (zlasti) pri intelektualnih storitvah možno, da naročnik v okviru meril

vrednoti tudi organiziranost, usposobljenost in izkušenost osebja, ki bo izvedlo javno naročilo, če lahko kakovost osebja bistveno vpliva na raven izvedbe javnega naročila (prim. točko b drugega odstavka 84. člena ZJN-3), in da lahko torej točkuje tudi reference osebja kot pretekle izkušnje, ki kažejo na usposobljenost in strokovnost osebja in s tem na kakovost izvedbe storitve (pri čemer Državna revizijska komisija na tem mestu pripominja, da se ne opredeljuje do zakonitosti oblikovanja meril v tem konkretnem postopku, saj za to nima podlage niti v zahtevku za revizijo niti, glede na fazo postopka, v določbah ZPVPJN), je treba razlikovati med izkušnjami, ki kažejo na ustrezno raven usposobljenosti ponudnika, in izkušnjami, ki kažejo na kakovost izvedbe naročene storitve. Reference, ki je namenjena ugotavljanju usposobljenosti ponudnika v smislu znanja, ki je nujno potrebno za pravilno izvedbo naročila, tako ni mogoče upoštevati tudi pri ugotavljanju, ali so bile pretekle izkušnje izvedene v takem obsegu in na tak način, ki kaže na verjetnost bolj kakovostne izvedbe predmeta naročila. Navedbam vlagatelja, da bi moral naročnik isto referenco, ki jo je upošteval pri ugotavljanju izpolnjevanja pogoja za priznanje sposobnosti, upoštevati tudi pri ocenjevanju po merilu M1, zato ni mogoče pritrditi.

Drugo vprašanje, ali bi moral naročnik odpraviti formalno napako pri referenci L, ki je bila predložena na nepodpisanem in nežigosanem obrazcu Priloge 6a, in jo posledično upoštevati pri ocenjevanju ponudbe vlagatelja pri merilu M1, je treba presojati z vidika pravil, ki določajo postopek dopolnjevanja in pojasnjevanja ponudb. ZJN-3 dopolnjevanje ponudb ureja v petem in šestem odstavku 89. člena ZJN-3. Peti odstavek 89. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik v primeru, če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti ponudniki, nepopolne ali napačne oz. če posamezni dokumenti manjkajo, zahteva, da ponudniki v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Naročnik od ponudnika zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam. Predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije se lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. V šestem odstavku 89. člena ZJN-3 so določeni elementi ponudbe, ki jih (razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba) ni dopustno dopolnjevati ali popravljati, in sicer cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV (razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3), in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Da je poprava oz. dopolnitev podatkov iz ponudbene dokumentacije možna, izhaja tudi iz prakse Sodišča EU (npr. v zadevah C-599/10 SAG ELV Slovensko in C-336/12 Manova). Iz navedenih sodb izhaja, da je poprava ponudbe možna v omejenem obsegu, pod pogojem, da gre za takšne elemente oz. podatke, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudb, mogoče objektivno preveriti. Podatke v zvezi s ponudbo je možno popraviti ali dopolniti v omejenem obsegu, zlasti če očitno potrebujejo zgolj pojasnitev ali zaradi odprave očitnih materialnih napak. Pri tem je lahko zahteva po pojasnilih podana šele po tem, ko se je naročnik seznanil z vsemi ponudbami, in mora biti načeloma enako naslovljena na vse ponudnike, ki so v enakem položaju. Zahteva se mora nanašati na vse točke ponudbe, ki jih je treba pojasniti (prim. sodbo SAG ELV Slovensko, točka 44, in sodbo C-336/12 Manova, točka 35). Sodišče EU ob tem poudarja, da zaradi takšne zahteve ne sme priti do tega, da bi ponudnik predložil ponudbo, ki bi se izkazala za dejansko novo ponudbo, oz. da bi med naročnikom in ponudnikom prišlo do nedovoljenih pogajanj glede vsebine ponudbe, naročnik pa mora pri uporabi pravice do odločanja po prostem preudarku, ki jo ima glede možnosti, da od kandidatov zahteva pojasnila ponudbe, kandidate obravnavati enako in lojalno, tako da zahteva po pojasnilih na koncu postopka izbire

ponudb glede na izid tega postopka ne daje vtisa, da je neupravičeno koristila oziroma škodovala enemu ali več kandidatom, na katere je bila naslovljena (prim. sodbo SAG ELV Slovensko, točka 41).

Iz navedene prakse Sodišča EU, pa tudi iz prakse Državne revizijske komisije (npr. odločitve št. 018-029/2017 9, 018-037/2017-5, 018-018-068/2017-4, 018-153/2018-6, 018-215/2019-16), torej izhaja, da ima skladno z ZJN-3 naročnik možnost in ne dolžnost, da od gospodarskih subjektov zahteva, da v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo. Vendar pa mora naročnik pri odločitvi o tem, ali bo dopustil dopolnjevanje in pojasnjevanje ponudb, strogo spoštovati določila lastne dokumentacije v zvezi z oddajo naročila ter vse ponudnike oz. prijavitelje obravnavati enakopravno (prvi odstavek 7. člena ZPVPJN).

V obravnavanem primeru je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v točki 4 poglavja A) glede dopolnjevanja ponudb določil naslednje pravilo: »*Poziv za dopolnitev/pojasnilo oziroma spremembo ponudbe naročnik ustvari in posreduje ponudniku v sistemu e-JN. Ponudnik dopolnitev/pojasnilo oziroma spremembo ponudbene dokumentacije posreduje v sistem e-JN do zahtevanega roka, ki ga določi naročnik*.« Drugih posebnih pravil glede dopolnjevanja pravil naročnik v razpisni dokumentaciji ni določil, kar pomeni, da je bilo pojasnjevanje, dopolnjevanje in spreminjanje ponudb predvideno, in sicer v okviru, ki ga določa ZJN-3.

Kot je razvidno iz dokumentacije predmetnega postopka oddaje javnega naročila, je naročnik vlagatelja s pozivom št. 430-5/2026-144 z dne 8. 7. 2026 pozval, naj za dva referenčna posla, navedena v Prilogi 4, predloži sklenjene pogodbe, plačane račune in naročilnice ter naj predstavi opis poslov, ki bo skladen s parametri razdelka D razpisne dokumentacije javnega naročila za sklop 4 oz. za sklop 5. Prav tako je vlagatelja glede referenčnih poslov, ki jih je predložil na izpolnjenih Prilogah 6a, in sicer za sklop 4 oz. za sklop 5, pozval, da predloži sklenjeno pogodbo za referenčne posle oz. plačan račun in naročilnico ter predstavi opis posla, skladen s parametri razdelka D razpisne dokumentacije za sklop 4 in sklop 5.

Kot je dalje razvidno iz prejete dokumentacije, je vlagatelj ponudbo dopolnil z vlogo z dne 16. 7. 2026. Z vlogo je naročniku posredoval zahtevano dokumentacijo, med drugim je za referenco L posredoval sklenjeno pogodbo z dne 19. 3. 2024, opis referenčnega posla, delovne materiale izvedenih delavnic ter dva izstavljena računa.

Iz dokumentacije predmetnega postopka oddaje javnega naročila je dalje razvidno, da je naročnik tudi izbranega ponudnika s pozivom št. 430-5/2026-141 z dne 8. 7. 2026 pozval, naj v zvezi z vsemi referenčnimi posli iz Priloge 4 predloži sklenjene pogodbe oz. plačane račune in naročilnice ter predstavi opis vsakega posameznega referenčnega posla, skladen s parametri razdelka D razpisne dokumentacije za sklope 2, 3 in 4. Pozval ga je tudi, naj predloži pisna dokazila, iz katerih bo razvidno, da je bil vsak posamezni navedeni referenčni posel resnično izveden v navedenih finančnih razmerjih (pogodbo, plačane račune in naročilnice). Naročnik je izbranega ponudnika tudi obvestil, da za sklope 2, 3 in 4 za prijavljeni kader ni priložil nobene ustrezno izpolnjene, žigosane in podpisane Priloge 6 za posamezen sklop, zato ga je pozval, naj te obrazce naknadno predloži. Izbrani ponudnik je naročniku zahtevano dokumentacijo, med drugim tudi manjkajoče referenčne izjave za nominirano predavateljico, posredoval z vlogo z dne 17. 7. 2026.

Na podlagi vsega navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj v ponudbi predložil referenco L, in sicer na obrazcu Priloge 6a, ki ni bila podpisana in žigosana. Gre za formalno pomanjkljivost oz. neupoštevanje formalne zahteve naročnika, saj je bilo tako v točki 10.1 Merilo M1 *Reference predavatelja, pridobljene v Sloveniji*, kot tudi v točki 2.2. *Kader* izrecno

določeno, da morajo ponudniki predložiti ustrezno izpolnjene, žigosane in podpisane Priloge 6a in da jih naročnik v nasprotnem primeru ne bo upošteval pri točkovanju. Gre za formalno pomanjkljivost, ki bi jo bilo mogoče odpraviti na podlagi petega oz. šestega odstavka 89. člena ZJN-3, saj gre za podatek, ki je objektivno preverljiv (podobno stališče glede možnosti dopolnjevanja nepodpisanega referenčnega potrdila je Državna revizijska komisija zavzela tudi v zadevi št. 018-81/2018-5, na katero se v zahtevku za revizijo sklicuje vlagatelj, a je tudi tam, kot pravilno opozarja izbrani ponudnik, poudarila, da je to načeloma naročnikova odločitev). Naročnik je že razpolagal z navedbo reference L na Prilogi 6a in (sicer naknadno predloženo) obširno dokumentacijo, ki je obsegala pogodbo, izdane račune, opise referenčnega posla ter delovne materiale, iz katerih izhaja, da je vlagatelj referenčni posel dejansko izvedel že v letu 2024. Zato bi, če bi referenčni naročnik potrdil referenčno izjavo in s tem uspešno izvedbo posla, potrdil dejstvo, ki je objektivno obstajalo že v času predložitve ponudbe. S predložitvijo podpisanega in žigosanega obrazca na Prilogi 6a za referenco L ne bi bila predložena nova ponudba, saj je bila ta referenca navedena v ponudbi vlagatelja že ob poteku roka za predložitev ponudb, in tudi ne bi šlo za nedovoljena pogajanja, saj bi šlo zgolj za odpravo formalne pomanjkljivosti.

Ob tem je treba pojasniti, da je naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila reference, navedene na Prilogah 6a, predvidel tako za izpolnjevanje pogoja kot tudi (v presežku) za ocenjevanje po merilih, ne da bi pri tem določil, katere reference bo upošteval za pogoj in katere za merilo oz. ne da bi od ponudnikov zahteval, naj to v ponudbi označijo sami (Državna revizijska komisija na tem mestu ponovno pripominja, da glede na fazo postopka in trditveno podlago iz zahtevka za revizijo v tem postopku pravnega varstva ne presoja zakonitosti pogojev in meril, kot jih je naročnik določil v razpisni dokumentaciji). Navedeno pomeni, da lahko posamezna referenca iz Priloge 6a predstavlja tako element pogoja kot tudi element merila, vendar to ne more vplivati na vprašanje, ali je ugotovljena formalna napaka reference L v tem konkretnem postopku odpravljiva v skladu s petim oz. šestim odstavkom 89. člena ZJN-3. Kot je namreč Državna revizijska komisija že zapisala v svojih odločitvah (prim. odločitev št. 018-111/2026-6), je bila z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (Uradni list št. 121/21; v nadaljevanju: ZJN-3B) spremenjena dikcija šestega odstavka 89. člena ZJN-3, in sicer je bila črtana določba, ki je izrecno prepovedovala dopolnjevanje ali popravek »*tistih elementov ponudbe, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na drugačno razvrstitev njegove ponudbe glede na preostale ponudbe, ki jih je naročnik prejel v postopku javnega naročanja*«. Po uveljavitvi novele ZJN-3B tako ni več mogoče izhajati iz stališča, da predmetna določba absolutno prepoveduje vsakršno naknadno spreminjanje oziroma dopolnjevanje elementov ponudbe, ki se nanašajo na merila. Izrecna zakonska prepoved po sedaj veljavnem šestem odstavku 89. člena ZJN-3 se namreč, kot že navedeno, nanaša (zgolj) na spreminjanje oziroma popravek cene na enoto, vrednosti postavke, skupne vrednosti ponudbe ter tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. Navedeno sicer ne pomeni, da je po sedanji ureditvi (po uveljavitvi novele ZJN-3B) dopustno brez omejitev naknadno spreminjati ali dopolnjevati ponudbo v delu, ki se nanaša na merila, pomeni pa, da bi bilo mogoče, ob upoštevanju vseh zakonskih omejitev, odpraviti posamezne pomanjkljivosti, ki so zgolj formalne narave. Vprašanje, ali bi referenca L predstavljala element pogoja ali element merila, zato glede na konkretne okoliščine danega primera ne more vplivati na presojo, ali bi bila odprava pomanjkljivosti obrazca na Prilogi 6a skladna z določbami ZJN-3.

Izbrani ponudnik v vlogi z dne 21. 9. 2026, s katero se je opredelil do zahtevka za revizijo, sicer zatrjuje, da je bil vlagatelj že pozvan k dopolnitvi ponudbe v zvezi z referencami na Prilogi 6a v sklopih 4 in 5, vendar je njegova ponudba po izvedenem postopku dopolnjevanja ostala brez zahtevanega podpisa, vlagatelj pa je podpisano izjavo predložil šele v postopku pravnega varstva. Po mnenju izbranega ponudnika iz 89. člena ZJN-3 ni mogoče izpeljati pravice do še enega naknadnega koraka. Z navedbami izbranega ponudnika se ni mogoče strinjati. Kot je

namreč razvidno iz poziva naročnika št. 430-5/2026-144 z dne 8. 7. 2026, se ta v nobenem delu ne nanaša na zahtevo po predložitvi podpisanega obrazca Priloge 6a za referenco L, temveč se nanaša izključno na predložitev dokumentacije, kot npr. pogodb, naročilnic, računov in natančnejših opisov referenčnih poslov. Gre za dokumentacijo, ki je naročnik v razpisni dokumentaciji niti ni zahteval oz. je ponudniki niso bili dolžni predložiti že v ponudbi, temveč si je naročnik (in še to le v obrazcu na Prilogi 4) pridržal pravico, da jo zahteva naknadno, v postopku preverjanja ponudbene vsebine. S tega vidika poziv vlagatelju št. 430-5/2026-144 z dne 8. 7. 2026 ni bil poziv na podlagi petega ali šestega odstavka 89. člena ZJN-3, temveč kvečjemu poziv na podlagi drugega odstavka 89. člena ZJN-3 v smislu preverjanja obstoja in vsebine podatkov oz. drugih navedb iz ponudbe vlagatelja. Ob upoštevanju navedenega ter ob upoštevanju dejstva, da vlagatelj ni bil izrecno pozvan k odpravi pomanjkljivosti ponudbe s predložitvijo podpisanega in žigosanega obrazca na Prilogi 6a za referenco L, ni mogoče slediti izbranemu ponudniku, da bi šlo za nedopustno dvakratno pozivanje k odpravi napake na podlagi petega odstavka 89. člena ZJN-3.

Izbrani ponudnik v vlogi z dne 21. 9. 2026 tudi navaja, da pozivanje k pojasnilu, dopolnitvi ali popravku ponudbe ni dolžnost naročnika oz. da dopolnitev ponudbe z manjkajočo listino ni pravica ponudnika. Kot je bilo zgoraj že pojasnjeno, se je s temi navedbami mogoče strinjati. Tako iz prakse Sodišča EU kot tudi iz že omenjene prakse Državne revizijske komisije (pa tudi npr. iz sklepov št. 018-81/2018-5 in 018-2/2026-19, na katere se v vlogi, s katero se je opredelil do zahtevka za revizijo, sklicuje izbrani ponudnik) izhaja, da ima skladno z ZJN-3 naročnik možnost in ne dolžnost, da od gospodarskih subjektov zahteva, da v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo. Vendar pa, kot je bilo prav tako že pojasnjeno, mora naročnik pri odločitvi o tem, ali bo dopustil dopolnjevanje in pojasnjevanje ponudb, strogo spoštovati določila lastne dokumentacije v zvezi z oddajo naročila ter vse ponudnike obravnavati enakopravno (prvi odstavek 7. člena ZPVPJN). Zahteva po pojasnilih mora biti namreč podana šele po tem, ko se je naročnik seznanil z vsemi ponudbami, in mora biti enako naslovljena na vse ponudnike, ki so v enakem položaju.

Iz dokumentacije predmetnega postopka oddaje javnega naročila je razvidno, da je naročnik k predložitvi dodatne dokumentacije pozval tako vlagatelja kot tudi izbranega ponudnika (pa tudi druge ponudnike, ki so sodelovali v predmetnem postopku oddaje javnega naročila). Kot je bilo že ugotovljeno, je naročnik vlagatelja pozval k predložitvi dokumentacije za predložene referenčne posle (pogodbe, račune, naročilnice, natančnejše opise), ki jih ponudnikom glede na zahteve razpisne dokumentacije sicer ni bilo treba predložiti že v ponudbi, temveč si je naročnik zgolj pridržal pravico, da to dokumentacijo zahteva naknadno, zato je poziv naročnika št. 430-5/2026-144 z dne 8. 7. 2026 treba razumeti kot poziv na podlagi drugega odstavka 89. člena ZJN-3. Na drugi strani je naročnik izbranega ponudnika pozval tako k predložitvi dokumentacije za v ponudbi navedene referenčne posle (v tem delu je poziv enak kot pri vlagatelju) kot tudi k predložitvi manjkajoče dokumentacije, ki bi jo izbrani ponudnik moral predložiti že v ponudbi. Naročnik je namreč izbranega ponudnika obvestil, da za sklope 2, 3 in 4 za prijavljeno predavateljico ni priložil nobene ustrezno izpolnjene, žigosane in podpisane Priloge 6 za posamezen sklop, zato ga je pozval, naj te obrazce naknadno predloži. Navedeno pomeni, da je bil poziv izbranemu ponudniku izdan tudi na podlagi petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3 in da je naročnik izbranemu ponudniku omogočil odpravo pomanjkljivosti, ki se je kazala v manjkajočih obrazcih za imenovano predavateljico. Če je naročnik izbranemu ponudniku omogočil predložitev manjkajočega obrazca, ki bi moral biti predložen že v ponudbi, bi moral v skladu z načelom enakopravne obravnave ponudnikov (in glede na dejstvo, da v razpisni dokumentaciji te možnosti ni izključil) toliko bolj omogočiti odpravo formalne pomanjkljivosti na Prilogi 6a za referenco L tudi vlagatelju, ki jo je ta sicer priložil v ponudbi, a ni bila podpisana in žigosana s strani referenčnega naročnika. V tem konkretnem primeru je bil torej vlagatelj najmanj

v razmerju do izbranega ponudnika obravnavan neenakopravno s tem, ko je naročnik izbranemu ponudniku omogočil dopolnitev ponudbe, s katero je ta dokazoval izpolnjevanje kadrovskega pogoja, medtem ko vlagatelju ni omogočil, da bi odpravil formalno pomanjkljivost pri obrazcu Priloge 6a za referenco L. Podobno stališče glede dolžnosti spoštovanja načela enakopravne obravnave v postopku dopolnjevanja ponudb je sicer Državna revizijska komisija zavzela tudi npr. v sklepu št. 018-215/2019-16.

Na podlagi navedenega je potrebno zaključiti, da je naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila pri obravnavi vlagateljeve ponudbe ravnal v nasprotju s temeljnim načelom enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), zaradi česar je nezakonita njegova odločitev, da vlagatelja ni pozval k odpravi formalne nepravilnosti Priloge 6a. V zvezi s pripombo izbranega ponudnika, da bi bilo v tem primeru kršeno načelo enakopravne obravnave ponudb, saj bi lahko tudi sam predložil referenčno izjavo tujega naročnika na Prilogi 6a, vendar zaradi prekratkega roka ni mogel pridobiti podpisa referenčnega naročnika, pa Državna revizijska komisija pojasnjuje, da ravnanje izbranega ponudnika oz. njegove poslovne odločitve ne morejo vplivati na presojo zakonitosti naročnikovega ravnanja oz. na obseg pravic, ki so zagotovljene ponudnikom v okviru pravil javnega naročanja.

Da je pomanjkljivost obrazca Priloge 6a za referenco L odpravljiva, sicer priznava tudi naročnik, ko v sklepu, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, navaja, da po ponovni presoji ugotavlja, da bi navedena referenca oz. manjkajoč podpis lahko bila predmet dopolnitve ponudbe v skladu z 89. členom ZJN-3 in da šteje k revizijskemu zahtevku za revizijo priloženo Prilogo 6a – referenco L kot ustrezno dokazilo za izpolnjevanje pogoja oz. merila. Naročnik tako priznava, da je vlagatelj na Prilogah 6a za sklop 4 predložil 6 referenčnih izjav, ki (po predložitvi novega referenčnega obrazca na Prilogi 6a v postopku pravnega varstva za referenco L) izpolnjujejo vsebinske in formalne zahteve iz razpisne dokumentacije. Vendar pa naročnik v nadaljevanju zatrjuje, da tudi upoštevanje reference L pri ocenjevanju po merilu M1 ne bi spremenilo vrstnega reda ocenjevanja ponudb v sklopu 4, saj bi naročnik tujo referenco DS upošteval pri točkovanju merila M2, eno izmed domačih referenc bi upošteval pri izpolnjevanju pogoja iz točke 2.2 *Kader*, štiri preostale domače reference pa bi upošteval pri merilu M1, kar pomeni, da bi vlagatelj skupaj prejel 78,53 točk, še vedno torej manj kot izbrani ponudnik, ki je prejel 80 točk. Naročnik se ob tem sklicuje na prvo alinejo prvega odstavka 28. člena ZPVPJN, ki določa, da naročnik zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen, če ugotovi, da ob upoštevanju navedb v zahtevku ne bi sprejel drugačne odločitve v postopku oddaje javnega naročila ali da njegovo ravnanje v postopku oddaje javnega naročila bistveno ne vpliva na oddajo javnega naročila.

Čeprav se je (ne da bi se Državna revizijska komisija opredeljevala do vprašanja, ali je v postopku pravnega varstva sploh možno dopolnjevati ponudbo oz. ali je naročnik sploh lahko upošteval dopolnitev reference L in izvedel novo ocenjevanje) mogoče strinjati z naročnikom, da hipotetično upoštevanje podpisane reference L ob metodologiji ocenjevanja, kot jo je uporabil naročnik, pripelje do položaja, ko bi vlagatelj še vedno prejel nižje število točk od izbranega ponudnika, pa je po drugi strani treba pritrditi vlagatelju, ki v vlogi, s katero se je opredelil do sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo, opozarja, da bi bila glede na razpisno dokumentacijo možna tudi drugačna metodologija ocenjevanja referenc, ki bi (v hipotetičnem primeru, če bi bila dopolnitev ponudbe s potrjeno referenco L izvedena pravilno, v postopku pregledovanja in ocenjevanja ponudb) pripeljala do drugačnega rezultata. V zvezi s tem Državna revizijska komisija kot bistveno ugotavlja, da naročnik v razpisni dokumentaciji ni določil natančnih pravil, ki jih bo upošteval pri razvrščanju referenc pri ugotavljanju izpolnjevanja kadrovskega pogoja in ocenjevanju po merilih M1 in M2. Čeprav je mogoče razumeti, da je naročnik pri merilu M1 predvidel ocenjevanje referenc slovenskih naročnikov, pri merilu M2 pa ocenjevanje referenc tujih naročnikov, ob tem ni jasno določil, po kakšnem vrstnem redu bo upošteval reference oz. ali bo (glede na različno

formulo točkovanja domačih in tujih referenc) pri preverjanju izpolnjevanja kadrovskega pogoja iz točke 2.2 *Kader* upošteval domače ali tuje reference. Z vidika dikcije točke 2.2. *Kader* namreč ni videti zadržkov, da se kot pogoj za priznanje strokovne usposobljenosti ne bi upoštevala referenca, izvedena za tujega naročnika, saj so bile vsebinske zahteve tako za domače kot za tuje reference oz. tako za reference za izpolnjevanje pogoja kot za reference za točkovanje po merilih M1 in M2 določene identično (kar v sklepu, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, navaja tudi naročnik). Obrazec na Prilogi 6a, ki je bil namenjen tako ugotavljanju izpolnjevanja kadrovskega pogoja kot tudi točkovanju po merilih M1 in M2, celo izrecno predvideva vpis tako referenc slovenskih subjektov kot referenc tujih subjektov, ne da bi bila ob tem določena pravila vrstnega reda upoštevanja referenc oz. ne da bi ob tem naročnik (kot npr. v obrazcu Priloge 4) predvidel, da ponudniki sami označijo, katere reference namenjajo za izpolnjevanje pogoja in katere za točkovanje po merilih.

Ob upoštevanju dejstva, da v razpisni dokumentaciji ni razlike med vsebinskimi zahtevami za domače in tuje reference, da ni razlike med vsebinskimi zahtevami za reference, namenjene izpolnjevanju kadrovskega pogoja, in reference, namenjene točkovanju po merilih, da upoštevanje tujih referenc pri izpolnjevanju kadrovskega pogoja ni bilo izključeno in da naročnik ni določil pravil vrstnega reda ocenjevanja v Prilogi 6a navedenih referenc, je treba kot bistveno ugotoviti, da bi bile lahko v predmetnem postopku ocenjevanja ponudb uporabljene različne metodologije ocenjevanja vlagateljeve ponudbe, ki bi lahko pripeljale do različnega rezultata točkovanja in vrstnega reda ponudb, uporaba različnih metodologij pa je glede na odsotnost natančnih pravil prepuščena arbitrarni odločitvi naročnika. Naročnik bi namreč, glede na določbe razpisne dokumentacije, kot referenco za izpolnjevanje kadrovskega pogoja iz točke 2.2. *Kader* lahko upošteval tudi referenco DS, ki je bila sicer izvedena za tujega naročnika, preostalih pet referenc, vključno z referenco L (v hipotetičnem primeru, če bi bila dopolnitev vlagateljeve ponudbe s podpisano referenco L izvedena pravilno, v postopku pregledovanja in ocenjevanja ponudb), ki so bile izvedene za slovenske naročnike, pa bi upošteval pri točkovanju pri merilu M1. V tem primeru bi vlagatelj pri merilu M2 sicer prejel 0 točk, pri merilu M1 pa najvišje možno število točk, in sicer 30, kar bi pomenilo, da bi po vseh merilih skupaj prejel 83,34 točke, torej več kot izbrani ponudnik, to pa bi vplivalo na vrstni red ponudb.

Odsotnost objektivnih pravil pri upoštevanju referenc, navedenih na Prilogah 6a, ima v tem postopku oddaje javnega naročila za posledico arbitrarnost ocenjevanja naročnika v sklopu 4, saj je izključno od njegove subjektivne odločitve odvisno, katero metodologijo ocenjevanja bo uporabil, nobena od zgoraj navedenih metodologij pa ne bi bila neskladna s pravili, kot so bila določena v razpisni dokumentaciji. Naročnik se lahko v tem primeru sam odloča, katere reference bo upošteval pri izpolnjevanju pogoja in katere pri točkovanju po merilih, s tem pa lahko odločilno subjektivno vpliva na razvrstitev ponudb in na odločitev, komu bo dodelil javno naročilo. S tem je naročniku podeljena neomejena svobodna izbira pri ocenjevanju ponudb, kar sedmi odstavek 84. člena ZJN-3 izrecno prepoveduje, kršeni pa sta tudi načeli transparentnosti in enakopravne obravnave ponudnikov. Kot je bilo že zapisano, morajo biti merila vnaprej določena na način, ki omogoča objektivno in transparentno ocenjevanje ter naknadno objektivno preverljivost načina točkovanja, ki mora vedno pripeljati do enakega rezultata, kar v tem postopku ni zagotovljeno. Navedeno predstavlja razlog, zaradi katerega je treba odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu 4, kot izhaja iz dokumenta št. 430-5/2026-187 z dne 2. 9. 2026, razveljaviti.

Ob upoštevanju navedenega je treba v tem konkretnem primeru pritrditi vlagatelju tudi v delu zahtevka za revizijo, kjer navaja, da odločitev o oddaji naročila ni bila ustrezno obrazložena, saj naročnik ni pojasnil, katero od referenc, izvedenih za slovenske naročnike, je upošteval pri izpolnjevanju pogoja iz točke 2.2 *Kader* in katere je točkoval pri merilu M1, prav tako ni pojasnil, zakaj oz. na podlagi katerih pravil je za izpolnjevanje pogoja upošteval slovensko referenco, in

ne tuje. S tem je kršil tretji odstavek 90. člena ZJN-3. Ne glede na navedeno pa je treba dodati, da tudi morebitna specifikacija referenc v obrazložitvi odločitve o oddaji naročila ne bi mogla vplivati na ugotovitev, da predmetna razpisna dokumentacija omogoča različne metodologije ocenjevanja, odvisne od subjektivne odločitve naročnika.

V posledici ugotovljenega je Državna revizijska komisija na podlagi druge alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila naročnikovo odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu 4, kot izhaja iz dokumenta št. 430-5/2026-187 z dne 2. 9. 2026.

Z razveljavitvijo odločitve o oddaji naročila v izpodbijanem delu se postopek oddaje javnega naročila v sklopu 4 vrne v fazo pregleda in ocenjevanja ponudb. Na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN Državna revizijska komisija naročnika, z namenom pravilne izvedbe postopka v delu, ki je bil razveljavljen, napotuje, da upošteva ugotovitve Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa. Naročnik naj zlasti upošteva, da mora ocenjevanje ponudb izvesti na transparenten in objektiven način, ki ne dopušča arbitrarnega ravnanja. Če se bo naročnik odločil ponoviti postopek ocenjevanja in vrednotenja ponudb, mora upoštevati, da zaradi odsotnosti pravil o upoštevanju vrstnega reda referenc v razpisni dokumentaciji ne bo mogel zagotoviti objektivnosti ocenjevanja, zaradi česar naj v nadaljevanju postopka oddaje predmetnega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih za te primere predvideva ZJN-3.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zahteva tudi povračilo stroškov postopka pravnega varstva, in sicer vplačane takse za postopek pravnega varstva. Vlagatelj je z revizijskim zahtevkom uspel, zato mu je naročnik, skladno s tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN, dolžan povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso.

Državna revizijska komisija je vlagatelju kot potreben priznala celotni strošek dolžne vplačane takse za revizijski zahtevek v višini 500,00 EUR, ki mu ga je naročnik dolžan povrniti v roku 15 dni po vročitvi tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:
Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v 30 dneh od vročitve te odločitve, in sicer neposredno pisno pri sodišču, po pošti ali po elektronski poti (portal eSodstvo).

Predsednik senata:
Andraž Žvan, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:
- naročniku,
- vlagatelju,
- izbranemu ponudniku,

- Ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo.

Vložiti:
- v spis zadeve, tu.